

MIROSLAV ŠTONIŠ

Krásná nevěrnice
Noéma
aneb
Poslední noc
sodomská

www.Zdarma.org

Vše, co je na internetu zdarma...

- * počítačové programy, software, freeware
- * legální MP3 písničky a alba zdarma
- * seriály a TV pořady ke zhlédnutí online
- * počítačové hry zdarma, demoverze her

MIROSLAV STONIŠ

KRÁSNÁ NEVĚRNICE NOÉMA

aneb

Poslední noc sodomská

© Miroslav Stoniš, 2012
Výtvarný návrh obálky a typografie © Miloš Polášek, 2012
Sazba EN FACE

ISBN 978-80-87264-18-8

HLAVA PRVNÍ

Lot, jenž spatřil světlo světa v prastarém městě Uru na dolním toku mocného Eufratu, kde se sladké říční vody vzdouvají přílivem slané vody mořské, se plahočil ze země do země často jako nuzák a bedný ubožák. Bezpočet bylo těch, kdo na něho vzali hůl a bez příčiny a jen pro potěšení štváli proti němu psy, neboť takový už je panský způsob rozmlouvání s chudáky, kteří se nemohou bránit leda útekem.

Když pak na prahu stáří nabyl velikého jmění, usadil se v Sodomě a stal se tak dobrým sodomským, že záhy nikdo ani nepomyslel, že je v jejich zdech cizincem a že se narodil u bahnité řeky daleko na východě.

V tom čase byste po všem známém okrsku světa nenašli výstavnějšího města nad Sodomu. Nebylo kupce, který by si nepřál rozložit své zboží na sodomských tržištích, a sotva by se našel pěvec, jenž by netoužil po přízni sodomského obecnstva. Štíhlé dlouhonohé tanečnice za veselého víření bubínků a chřestotu náramků se den co den hrnuly do městských bran, stejně jako pochybní zaříkávači, ale též kejklíři, přinášející smích a rozptýlení. Nebylo filozofa, který by nechtěl rozmlouvat se sodomskými mudrci, zejména pak s Habarem, jehož sláva byla veliká.

Sodoma hučela jako jarní úl. Kam její včely zalétly a za-

nesly svá zrníčka pylu, tam až zázračně brzy rozkvétaly sodomské květy, květy dráždivě omamných vůní.

Nad Sodomou proploval bílý oblak, z něhož přšlo bohatství a hojnost všeho. Avšak náš příběh vypráví, že na zlato mysleli sodomští méně než v jiných končinách světa. A snad právě proto, že jim byla cizí veškerá upachtěnost a že své oči tak málo upírali na truhlice, padalo na ně světlo šťastného osudu a obklopovalo je dobrou mírou a všudypřítomnou láskou s jejími rozkošemi.

Lot se s radostí podrobil sodomským zvykům. Brzy se naučil novým písňím a po kalném nechutném egyptském pivu rád uvykl těžkým, ale i lehce perlivým vínům, jejichž šťávy zrály na svazích, stupňovitě obkličujících Sodomu. Přizpůsobil se městským obyčejům s lehkostí, jež ho samotného překvapovala. Brzy se naučil hospodařit na svých statcích tak, že jeho majetek vrůstal, aniž mu posléze věnoval více pozornosti než svým vousům.

Všechno to nové a nedočkavě objeované ho vzrušovalo a zmocňovalo se ho jako prudká opilost, všechno až na jedno – na lásku. Nedovedl se vzdát svého starého způsobu milování pod mezí či v brázdě, ať už za svitu měsíce nebo záře slunce; slovem nedovedl ovládnout nadšení, jež se ho zmocňovalo pokaždé, když zahlédl mladou zahliněnou děvečku, v jejíchž vlasech vězelo peří ze slepic.

Jemná sodomská láska, proměněná za dlouhá staletí pěstění v delikátní obřad, mu zůstávala cizí. Měkké podušky a dlouhosrstá rouna horských ovcí ho zbavovaly touhy, stejně jako ho připravovaly o jistotu vláčné a vyzývavé pohyby mladických chrámových kněžek a nevěstek lásky, jež dráždivě voněly vzácnými oleji a mastmi.

Jeho divoká krev ho hnala za město k děvečkám, které s tím nenadělají žádné řeči a ani je nenapadne přemýšlet, jakým vonným olejem se před milostným objetím natřít, a to prostě proto, že k žádnému vonnému oleji nikdy v životě ani nepřičichly, ježto znaly než natrpklou vůni stoupající z lisů na olivy.

Ta jeho divoká krev ho hnala za pasačkami, jež ho svíraly mezi svá stehna buď proto, že se jim to samotným líbilo, anebo že to po nich chtěl, což konečně vyšlo nastejno. Hnala ho k veselým a bezstarostným vinařským dělnicím, snědým a vlahým jako hlína po dešti, jež se po milování vracely ke své rěvě s nohama podvázanýma doznívajícím vzrušením.

Když objímal všechny ty mladé pastýřky a služebné děvečky, jako by v nich objímal a svíral svou dávnou vlastní mladost. Ve chvílích slasti byl opět silný jako v dobách, než odešel se svým strýcem Abramem k veliké řece, k božské řece Nilu, jež každoročně obdarovávala Egypt novým životem.

„Můj pane, než překročíme údolí a dojdeme na tvé vinohrady, zaskočí nás tma,“ ozývá se kleštěnec Enar a ukazuje k západu, kde k oblým bochánkovitým pahorkům klesá šarlatové slunce. „Zastihneš své vinohradníky už zachumlané v kožešinách a s chrčícími hrdly, stejně jako svého správce Gathama. Pospěšme si!“

Lot upírá oči na vzdálené stráně. Poznává své keře a tuší mezi nimi své sklepy a v nich lisy a nádoby z vypálené hlíny i ze dřeva. Leží v trávě pod pevnými a vysokými sodomskými hradbami zbudovanými z kamene, pozvedá se na loket a obhlíží zemi, tu lahodnou, svěží a úrodnou zemi, obklopující sodomský pahorek.

„S Gathamem jakož i s ostatními svými vinohradníky si promluvím až zítra, ale s nadcházející nocí si chytím za křídélko koroptvičku, která se na vinicích vyzná lépe nežli já,“ praví Lot vesele. „Nic mi není milejší, můj starostlivý Enare, než usnout pod révovým keřem s dlaní na ňadrech děvčete, jež mi náhodně padne do rukou.“

Vzduch tmavne, kvapem zastíraje zemi, a z údolí stoupá vůně levandule. Dusot kopyt, vrzání vozů a halas překřikujících se kupců u brány, kde lidé v tlačenci do sebe strkají, doléhají k Lotovi jako něco napůl neskutečného.

Enar odepíná od boku malý kožený měch s lehkým vínem a podává jej svému pánovi.

„Nezdá se mi, že bychom ke střechám tvých služebníků mohli dojít před půlnocí a pochybuji, že v té tmě tmoucí chytíš ještě nějakou koroptvičku. Cožpak nejsou zbarveny jako hlína, na které oddechují? Když pomyslím, že jakási zlomyslnost ti podstrčí starou babu, musím se o tebe bát.“

„I kdyby hned na zemi padla sebevětší tma, stařenu od děvčete rozeznám vždycky! To není věc očí, chudáku Enare, ale několika správných doteků.“

Lot pozvedne měch a zhluboka a žíznivě pije, až mu červené stružky vína stékají po bílých vousech.

Služebník Enar, jenž doprovází svého pána na všech jeho cestách a je jeho stínem, ho dnešního večera nepoznává a nerozumí mu.

„Můj pane, sedíme tady pod hradbami, jako bychom nemohli na nohy. Nespěchal jsi z města, abys vyměnil měkké podušky za tvrdou zemi? A vůni vzácných mastí a olejů za dech zvířat a pach hlíny?“ připomíná Enar a otírá si hřbetem ruky rty, jako by si rovněž on zavdal.

Lot mu podá měch a pobídne ho, aby se také napil, avšak potom obrátí tvář k hradbám a přikáže:

„Enare, pohni sebou, lenochu! Jdi a jako lodní příď rozrážej přede mnou těsné zástupy, neboť jsem se rozhodl vrátit domů.“

Enar chce přísahat, že se přeslechl. Cože, zpátky do města?! Klade měch na zem, aniž by se napil.

„Pohleď, pane, tam pod zapadajícím sluncem leží tvé vinohrady! Vzpomeň si, jak jsou šťavnaté! A jak chladné je víno, které ve sklepích opatruje Gatham! A co, už se ti vykouřilo z hlavy, jak rozpustilé vinařky má tvůj správce k ruce? A jak čile si vedou, když se na ně položíš?“

Lot kleštěnci Enarovi odpoví až po chvíli:

„Tvůj bývalý pán tím, že tě připravil o schopnost obcovat se ženami, kéž by ho šakali roztrhali, zbavil tě také schopnosti radovat se ze života a rozumět jeho složitostem, ale i omračující kráse. Umíš počítat, znáš nekratší cestu k Velikému moři a vyznáš se v přístavních městech Fejnicie, znamenitě mísíš vína a ovládáš i mnohé jiné dovednosti, ale cestám lidské myšlenky a tlukotu srdce nerozumíš ani za mák. A víš proč, můj ubohý Enare? Protože jsi na vlastní kůži nepocítil, co odlišuje muže od ženy a co je zároveň pevně spoutává.“

„No teda, co se od tebe ještě nedovím! Teď jistě spustíš o lásce,“ šklebí se Enar od ucha k uchu. „Tu tvoji písničku už tak dobře znám, že mi z ní brní v uších!“

„Ale stejně jí nerozumíš, jak bys také mohl! Co dává našemu životu smysl, když ne láska, Enare? A co nás naopak prudce zbavuje rozumu a proměňuje náš život v divoký

proud nesmyslů, když ne opět láska a touha po ní? Už v dětství tě zmrzčili a tvé srdce bije od té doby hluše a naprázdno.“

„Nežiju tak špatně a uboze, jak si myslíš. A o moje srdce se nestarej a nechej je na pokoji! Bije, jak bít má a jsem s ním docela spokojen!“ namítá Enar a z jeho hlasu se ozývá dobromyslný smích. „Ono se jaksi nehodí, abych ti odporoval, ale když už mi to slina přinesla na jazyk, tak ti řeknu, že zatímco ty a ostatní muži se bezhlavě vrháte do prudkých vln života, já jenom pokojně sedím na břehu, bavím se a přihlížím, jak vás stahují víry. Pane, vidím tvoji marnou snahu podržet v ruce něco, co se uchopit nedá, protože to prostě není! Láska? Už dávno jsem vyzoroval, že láska nemá vůbec žádnou cenu a že je to než pomatení rozumu. Ještě štěstí, že žádná láska, ani ta nejvychvalovanější, nikdy netrvá dlouho!“

Kamenná hradba sálá nastřádaným odpoledním sluncem. Lot se o ni opírá, otírá si o ni hřbet jako nasycený kocour a prstem míří na Enara:

„Opravdu mě tak málo znáš? To tě netrklo, že toužím po své Noémě a smyčka té touhy že mi svírá hrdlo a táhne mě zpátky do města? Visím na té smyčce jako dobytče na provaze.“

„Jak ty se ale dovedeš vyjadřovat! Tak na Noému myslíš... Ale vždyť jsi ji před chvilkou opustil, abys objal děvečky, co

mají rozpraskané paty a lýtka věčně zaprášená. Při pomýšlení na víno vytažené z chladného Gathamova sklepa ses olizoval, já to dobře vím! Viděl jsem ti na nose, jak se na dnešní noc těšíš, na tu noc, kterou prohýříš pod širým nebem a na vlahé trávě. Ale hlavně ses těšil, až se svalíš na některou z vinařek a otlučeš si svoje propadlé břicho o její hezky kulaťoučké bříško. Už jsem slyšel, jak ti přitom chrastí v celém těle kosti a jak ztrácíš dech a funíš a hekáš.“

„Také se dovedeš celkem přiléhavě vyjadřovat,“ ocenil ho Lot a pochechtává se. „Co tě tak táhne na vinice, Enare? Když jsem řekl, že se vrátíme, zatvářil ses tak kysele, že bych uvěřil, že tě na vinici čeká, no kdo jiný než mladé děvče! A že se už nemůže dočkat, až jí konečně vyhrneš sukni.“

„To si zasloužím, za všechny své věrné služby, takové řeči!“ stěžuje si Enar, avšak hned zvedne ze země měch a přihne si z něho.

Do Lota vrážejí dva protisměrné větry a on náhle neví, ke kterému se má obrátit zády a ke kterému tváří. Je mu sodomský způsob lásky opravdu tak cizí? Je mu stále tak cizí i v těchto posledních letech, kdy jeho dcery Tera i Tamar dorůstají, naplňují se sladkými šťávami jako dozrávající hrozny a svými půvaby se přibližují kráse své matky Noémy? Nevrací se mezi keře vinné révy už jen ze zvyku a hnán možná šalebnou touhou vrátit se do časů své mladosti?

Která z vinařek by se odvážila nevyjít vstříc jeho touze rozpomínat se na mládí? Všechny pod ním rozhodí nohy, některé rády, jiné že jim nic nezbyvá, neboť pán je pán. Avšak není mu už hrubost venkovanek a jejich prostota proti mysli? Netouží už v jejich náručí po jemné a něžné Noémě, jež je pravou sodomskou dcerou?

„Já se ještě tady pod hradbami pozdržím,“ praví, „ty však spěchej, žeň se a uháněj a nelelkuj! Libaně přikaž, aby do mísy naskládala ovoce a ty pak na rožeň nabodni skopečka. Kdybys nebyl tak zmrzačen na svém mužství, dovedl by sis představit, jak chci dnes učinit Noému šťastnou. Tak co ještě okolkuješ? Upaluj!“

Nejistý Enar se ohlíží a po každém druhém třetím kroku čeká, že ho jeho pán přece jen zavolá zpátky. Jakkoli ho skutky lásky obcházejí oklikou, dobře ví, že Noéma vyšla z domu a také ví, za kým odešla. A když pomyslí, co všechno se večer strhne, až Lot vejde do dveří a svou ženu nenajde, rozechvěje ho strach.

Utíká rovnou k domu Noémína milence, aby svou paní varoval.

* * *

Lot stojí opodál karavanní cesty vedoucí k sodomským strážným věžím a sleduje hemžení, jež neustane dříve, dokud

se nesetmí. Kupci ženou své mezky, osly i velbloudy a křikem pobízejí služebnou čeládku. Dorazit k bráně dříve, než padnou závory! Mezi dvěma strážnými věžemi se člověk tlačí na člověka i na zvíře, vozy o dvou kolech se sotva hýbou a vrážejí do sebe ojemí.

„Myslím na děvečky, které ani neznám jménem a k nimž lehávám stejně náhodně, jako si člověk náhodně vybírá fíkovník, pod jehož korunou si chce ve stínu odpočinout, avšak současně též myslím na Noému, na tu amforu plnou medu. Není má nerozhodnost znamením stáří, jež přišlo tak náhle, že mi podráží nohy? Sodomo,“ oslovuje své město, „kolik let se ještě budu opájet tvými živými barvami a jak dlouho se ještě budu dívat na tvůj překotný pohyb? Snad bys namítla, kdybys mi dovedla odpovědět, že jsem blázen, který neví, co chce. Co mi schází? Chybí mi něco? Toužím-li po Gathamově společnosti, brání mi něco, abych zamířil do strání k vinohradům? A chci-li naopak sedět pod očazeným stropem ve svém domě, co mě zdržuje, abych vešel do tvé brány? Nohy mi slouží, slouží mi i ruce a také se mi kdykoli vztyčí kopí mezi nohama. A já přesto reptám! Tak se mi zdá, že bych si za své skuhrání zasloužil polykat písek pouště a pít vodu ze shnilých kaluží!“

Když si takto povyprávěl se svým městem, cítí se opět volný a nic ho netíží. Už ví, že touží jenom po Noémě, a pro-

tože to ví, vesele se vrací k cestě a ubírá se k bráně mezi strážnými věžemi. A tu za trnitými keři a vápencovými balvany trčícími nad cestou zahlédne dva pocestné, nachýlené únavou a belhající se z údolí. Povlávají na nich cáry a jdou naboso. Jsou vrásčití a jejich bezpochyby bezzubá ústa se již dávno propadla. Třesou se jim ruce, podlamují se jim kolena a vítr přehazuje jejich řídké šedivé vlasy.

Na obloze se již třpytí první hvězdy a kdesi za křovisky už houká sova. Bědní starci nerozhodně přešlapují na místě, neboť brána právě zapadla a strážné ani nenapadne, aby kvůli dvěma otrhancům táhli za lana a zvedali kládu.

Lot vzpomíná na svá nekonečná tulácká léta a na všechen prach, jež zvířil svýma nohama, na všechny noci prospané pod hustými tamaryšky a v ohradách mezi ovce. Náhle se cítí být tak zajedno s pocestnými! Běží za nimi a vztahuje k nim ruce. Potom se obrátí k ochozu strážní věže, přiloží dlaně k ústům a oznámí své jméno a přikáže:

„Otevřete!“

„Už, pane, už!“ odpovídají vojáci, střežící klid a bezpečnost města, a sestupují po žebříku z hradeb. „Nepoznali jsme tě, vzácný pane, protože ti dva nuzáci svými prašivými hlavami zakrývali tvou vznešenou tvář.“

V bráně vržou úzká dvířka jen na šířku jedné postavy a míhají se za nimi holé paže a pableskují tam krátké bronzové

meče. Jak by strážným mohlo přijít na mysl, že ti dva patří ke vznešenému Lotovi? Hrubě je odstrkují a ušetří jim několik kopanců, avšak tu je Lot vezme pod ochranu a rozpaží před nimi.

„Jsou to moji hosté a vy uděláte jen dobře, schováte-li své meče a zavěsíte se zpátky nahoru do svých hnízd.“

Vojáci ustupují stranou a tisknou se do výklenku. Před takovým pánem je nejmoudřejší sklonit hlavu a mlčet, třebaže do věci strážní služby mu není zhoła nic! Co kdyby si však stěžoval veliteli?

Mezi věžemi je tma jako v pytli, avšak již po několika krocích padá na ulici poprašek hvězd. Lot spěchá a ve svém spěchu zapomíná na pocestné. Myslí na skopečka škvířícího se nad žhavými oharky a na pohár vína, vidí před očima světlo loučí a Enarova záda skloněná nad měsidlo. Avšak hlavně si představuje bílé Noéminy ruce se třemi prsteny, štíhlé ruce a její dlaně, v nichž právě drží mísu granátových jablek.

Zaslechne za sebou rozhovor a ohlédne se, aby se na pocestné, na něž zapomněl, aspoň omluvně usmál. Avšak jaká se to s nimi stala proměna! Kráčejí jako mladíci, jejich plece jsou široké a pevné, v každém pohybu paží se skrývá síla. A co se to stalo s jejich šatem? Už na nich nevisí jediný cár a na nohou mají sandály.

„Mohu vás považovat za své hosty, milí přátelé? Můj dům

stojí pod náměstím nedaleko tří svatyn. Chvíli jste mi připadali jako starci,“ usměje se, „avšak teď vidím, že jsem se mýlil. Ve světle hvězd je všechno tak nejisté a šalebné.“

A pak se k nim nakloní, chytí je za lokty a dívá se jim zblízka do očí, zeptá se jich:

„Proč jste k nám do Sodomy přišli? Chcete proměnit zlaté plíšky, jež možná ukrýváte kdesi v záhybech svého šatu, za to nejznamenitější víno a za uspokojení ze sodomských rozkoší? Či snad chcete nakoupit vzácné zboží, které k nám přichází z Amenemhetovy země i z bohatých měst na Eufratu, stejně jako z rušných fejnických přístavů? Anebo jste přišli, abyste se přiučili řemeslným dovednostem?“

Pocestní s odpovědí váhají a snad bychom dokonce mohli připustit, že jim Lot za odpověď ani nestojí. Rozhlížejí se tmou a jako šelmy chytají do nozder pachy a vůně ulice.

„Přišli jsme splnit poslání,“ odpovídají po chvíli jedněmi ústy.

„Poctěte můj dům a vejděte pod mou střechu!“

Kráčejí úzkou uličkou, jejíž domy svírají hlubokou tmou, a jeden druhému nevidí ani do tváře, ani na ruce. Proč Lot pocestným tolik důvěřuje a nenapadne ho, že mohou v dlaních svírat nůž? Snad se řídí nápovědou vnitřního hlasu.

„Můj sluha Enar připravil horkou lázeň a snad už stihl smíchat v měsidle vína. Jen co přijdeme blíže, vašeho nosu se

dotkne vůně opékaného skopečka. Služky ráno napekly placky a z rozinek slisovaly bochánky. Věřte mi, že sladší jste ještě neokusili!“

Pocestní, aniž by na Lota pohlédli, odpovídají, opět jedněmi ústy, že se vyspí na tržišti.

„Kupci vás budou mít za zloděje a vyženou vás kopanci! To v lepším případě,“ upozorňuje je Lot. „Odkud přicházíte? Kterými zeměmi jste prošli? Povězte, plavili jste se na fejnických lodích Velikým mořem, nebo jste se brodili pískem pouště? Zapadali jste po kolena do nilského bahna či jste osívali půdu, zaplavovanou vodou z hlubokého Eufratu? Přicházíte z velkolepého Uru nebo z jiných východních měst? Ať tak či onak, musíte vejít do mého večeradla a vyprávět o širém světě, co všechno jste v něm viděli a prožili. A víte proč? Má žena Noéma, na niž ustavičně myslím, taková vyprávění nadevšecko miluje!“